

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

«Υγιεινή διατροφή κατά την παιδική και εφηβική ηλικία»

Συστάσεις για υγιεινή διατροφή και προτάσεις για γρήγορα και υγιεινά σνακ για το σχολείο

Σφακιανάκη Ειρήνη

ΕΤΕΠ Διατροφής και Διαιτολογίας

Τμήμα Επιστημών Διατροφής και Διαιτολογίας, ΕΛΜΕΠΑ

Sfakianaki@hmu.gr

28/2/2023

Υγιεινή διατροφή στην παιδική και εφηβική ηλικία

- Είναι σημαντική για όλους και σε όλα τα στάδια της ζωής!
- Όμως είναι σημαντικότερη στα πρώτα χρόνια της ζωής μας για την σωστή ανάπτυξη και εξέλιξη μας.
  - ευεργετικές επιδράσεις στην υγεία μας σε μικρή ηλικία αλλά και όταν είμαστε ενήλικες
  - καταλληλότερη περίοδος για να διαμορφώσουμε σωστές διατροφικές συνήθειες/επιλογές και άλλες συμπεριφορές όπως σωματική άσκηση γιατί πολύ συχνά αυτές οι συνήθειες και συμπεριφορές διατηρούνται και στην ενήλικη ζωή μας.

Για
παιδιά και
εφήβους

Ο δεκάλογος της υγιεινής διατροφής

Λειτουργείτε ως πρότυπο για τα παιδιά. Ευθαρρύνετε υγιεινές συνήθειες.

3 κύρια γεύματα και τουλάχιστον 1 μικρογεύμα την ημέρα. Πρωινό καθημερινά. Αρκετό νερό.

Ενότητα II
Παιδική και εφηβική ηλικία

Συστάσεις για φρούτα και λαχανικά

- **Φρούτα**

- Ποικιλία φρούτων καθημερινά

9-13 ετών	14-18 ετών
2-3 μερίδες/ ημέρα	3-4 μερίδες/ ημέρα

- **Λαχανικά**

- Ποικιλία λαχανικών καθημερινά

- Λαχανικά με κάθε κύριο γεύμα

9-13 ετών	14-18 ετών
2-3 μερίδες/ ημέρα	3 μερίδες/ ημέρα

Η κατανάλωση λαχανικών σε ποσότητα μεγαλύτερη από την προτεινόμενη είναι επιθυμητή

1 μερίδα ισοδυναμεί με περίπου 150-200 γραμμάρια ωμά ή μαγειρεμένα λαχανικά.

Παραδείγματα μερίδας

1 φλιτζάνι των 240 ml μαγειρεμένα ή ψυλακομμένα ωμά λαχανικά

2 φλιτζάνια των 240 ml ωμά πράσινα φυλλώδη λαχανικά, π.χ., μαρούλι, ρόκα κ.ά.

2 μέτρια καρότα

1 μέτριο αγγούρι

1 μεγάλη ντομάτα ή 1 φλιτζάνι των 240 ml τριμμένη ντομάτα

1 μερίδα ισοδυναμεί με 120-200 γραμμάρια φρούτου

Παραδείγματα μερίδας

1 μέτριο μεγέθους φρούτο, π.χ., μήλο, πορτοκάλι, ροδάκινο, αχλάδι, μπανάνα

2 μικρά φρούτα, π.χ., μανταρίνια, βανίλιες, ακτινίδια

Περίπου 8 φράουλες

Περίπου 15 κεράσια

Περίπου 30 ρώγες σταφυλιού (μεγεθούς σουλτανίνας)

1 φέτα καρπούζι ή πεπόνι

4 αποξηραμένα φρούτα, π.χ., βερικοκά, δαμάσκηνα

1½ κουταλιά της σούπας σταφίδες

½ ποτήρι φυσικό χυμό (125 ml)

Κατηγορίες λαχανικών και φρούτων, ανάλογα με το χρώμα τους και τα θρεπτικά συστατικά που περιέχουν

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΛΑΧΑΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΦΡΟΥΤΩΝ, ΑΝΑΛΟΓΑ ΜΕ ΤΟ ΧΡΩΜΑ ΤΟΥΣ

ΘΡΕΠΤΙΚΑ ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ

Πράσινα λαχανικά: π.χ., μαρούλι, λάχανο, σπανάκι, μπρόκολο, αγγούρι, πιπεριά (πράσινη) και όλα τα πράσινα φυλλώδη λαχανικά

Πράσινα φρούτα: π.χ., ακτινίδιο, αβokάντο, μήλο (πράσινο), σταφύλια (πράσινα), αχλάδι

- Πλούσια σε βιταμίνη C, φλαβονοειδή και καροτενοειδή
- Περιέχουν και σημαντικές ποσότητες φυτικών ινών, φυλλικού οξέος, βιταμινών του συμπλέγματος B, βιταμίνη K.

Κόκκινα λαχανικά: π.χ., ντομάτα, ραπανάκι, κόκκινο (ξηρό) κρεμμύδι, κόκκινο λάχανο, πιπεριά (κόκκινη)

Κόκκινα φρούτα: π.χ., μήλο (κόκκινο), καρπούζι, κεράσια, φράουλες, μούρα

- Πλούσια σε ανθοκυάνες, καροτενοειδή (λυκοπένιο) και βιταμίνη C
- Περιέχουν και σημαντική ποσότητα φυτικών ινών και καλίου.

Μοβ-μπλε λαχανικά: π.χ., μελιτζάνα, παντζάρι, σπαράγγι, μοβ φυλλώδη λαχανικά (π.χ., ποικιλίες μαρουλιού ή λάχανου), κουνουπίδι (μοβ)

Μοβ-μπλε φρούτα: π.χ., δαμάσκηνα, βατόμουρα, σύκα

- Πλούσια σε ανθοκυάνες και πολυφαινόλες με αντιοξειδωτική δράση
- Υπάρχει επικάλυψη με την ομάδα των κόκκινων λαχανικών, κυρίως λόγω των ανθοκυανών.

Πορτοκαλί-κίτρινα λαχανικά: π.χ., καρότο, κολοκύθα, καλαμπόκι, πιπεριά (κίτρινη και πορτοκαλί)

Πορτοκαλί-κίτρινα φρούτα: πορτοκάλι, βερικοκά, ροδάκινο, μανταρίνια, νεκταρίνια, πεπόνι, γκρέιπφρουτ (κίτρινο), ανανάς, μάνγκο

- Πλούσια σε βιταμίνη C, φλαβονοειδή και καροτενοειδή
- Περιέχουν και σημαντικές ποσότητες φυτικών ινών, φυλλικού οξέος, ασβεστίου και καλίου.

Λευκά λαχανικά: π.χ., κρεμμύδι, σκόρδο, μανιτάρια, λευκό κουνουπίδι, γογγύλι

- Πλούσια σε βιταμίνη C, φαινολικές και θειούχες ενώσεις

Συστάσεις για γάλα/γαλακτοκομικά προϊόντα και αυγά

- **Γάλα και γαλακτοκομικά**

- Πλήρες ή με χαμηλά λιπαρά
- Γάλα, τυρί, γιαούρτι

9-13 ετών	14-18 ετών
3-4 μερίδες/ ημέρα	3-4 μερίδες/ ημέρα

1 μερίδα ισοδυναμεί με:

1 ποτήρι γάλα (250 ml)

1 κεσεδάκι γιαούρτι (200 γραμμάρια)

1 κομμάτι σκληρό τυρί μεγέθους σπριτόκουτου (30 γραμμάρια, π.χ., φέτα, γραβιέρα)

2 κουταλιές της σούπας μαλακό τυρί (60 γραμμάρια, π.χ., ανθότυρο, κατίκι, μυζήθρα)

1 φέτα τυρί για τoστ (30 γραμμάρια, π.χ., κασέρι)

½ ποτήρι γάλα (125 ml) συμπυκνωμένο (εβαπορέ)

- **Αυγά**

- βραστό ή ομελέτα παρά τηγανητό

Φροντίστε να καταναλώνουν 4-7 την εβδομάδα

Συστάσεις για δημητριακά/πατάτες και όσπρια

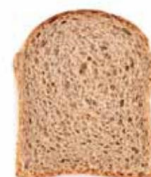

• Δημητριακά (ψωμί, ρύζι, ζυμαρικά) και πατάτες

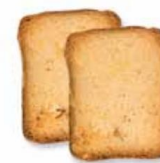
- Ποικιλία δημητριακών π.χ. ρύζι, ψωμί, δημητριακά πρωινού
- Προτιμήστε τα δημητριακά ολικής άλεσης και όχι πολύ συχνή κατανάλωση αρτοσκευασμάτων

9-13 ετών	14-18 ετών
5-6 μερίδες/ ημέρα	6-8 μερίδες/ ημέρα

1 μερίδα ισοδυναμεί με:

1 φέτα ψωμί (30 γραμμάρια)

2 φρυγανιές ή 1 παξιμάδι (μεσαίου μεγέθους)

½ φλιτζάνι των 240 ml μαγειρεμένα ζυμαρικά ή ρύζι ή πλιγούρι (70-90 γραμμάρια)

½ φλιτζάνι των 240 ml δημητριακά πρωινού (30 γραμμάρια)

½ κουλούρι Θεσσαλονίκης

1 πατάτα μέτριου μεγέθους (120-150 γραμμάρια μαγειρεμένη)

• Όσπρια

- Ποικιλία, κύριο ή συνοδευτικό γεύμα και σαλάτες

	9-13 ετών	14-18 ετών
Αριθμός μερίδων	Τουλάχιστον 3 μερίδες/ εβδομάδα	τουλάχιστον 3 μερίδες/ εβδομάδα
Ορισμός μερίδας	120-150 γραμμάρια	150-200 γραμμάρια

Συστάσεις για κόκκινο/λευκό κρέας και ψάρια/θαλασσινά

- **Κόκκινο/λευκό κρέας**

- αποφεύγουμε επεξεργασμένο κρέας π.χ. αλλαντικά και προπαρασκευασμένα προϊόντα π.χ. παναρισμένο κοτόπουλο

	9-13 ετών	14-18 ετών
Αριθμός μερίδων	2-3 μερίδες/ εβδομάδα	2-3 μερίδες/ εβδομάδα
Ορισμός μερίδας	90-120 γραμμάρια	120-150 γραμμάρια

- **Ψάρια/θαλασσινά**

- Ποικιλία ψαριών και θαλασσινών
- Τουλάχιστον 1 μερίδα την εβδομάδα λιπαρό ψαρί π.χ. σαρδέλα, κολιός

	9-13 ετών	14-18 ετών
Αριθμός μερίδων	2-3 μερίδες/ εβδομάδα	2-3 μερίδες/ εβδομάδα
Ορισμός μερίδας	120-150 γραμμάρια	150 γραμμάρια

Συστάσεις για πρόσθετα λίπη/έλαια, ελιές και ξηροί καρποί

- **Λίπη & έλαια, ελιές, ξηροί καρποί**
— προτιμήστε ελαιόλαδο

1 μερίδα ισοδυναμεί με:

1 κουταλιά της σούπας (των 15 ml) ελαιόλαδο

1 κουταλιά της σούπας (των 15 ml) άλλα φυτικά έλαια

1 χούφτα ξηρών καρπών (π.χ., 18 αμύγδαλα, 6 ολόκληρα καρύδια, 3 κουταλιές της σούπας ηλιόσπορους)

10-12 ελιές

1½ κουταλιά της σούπας (των 15ml) ταχίνι (25 γραμμάρια)

1 κουταλιά της σούπας (των 15 ml) βούτυρο ή μαργαρίνη

9-13 ετών

14-18 ετών

3-4 μερίδες/
ημέρα

4-5 μερίδες/
ημέρα

Κατηγορίες λιπαρών οξέων, πηγές πρόσληψης και η σχέση τους με την υγεία

 ΑΚΟΡΕΣΤΑ ΛΙΠΑΡΑ (ΜΟΝΟΑΚΟΡΕΣΤΑ & ΠΟΛΥΑΚΟΡΕΣΤΑ)	 ΚΟΡΕΣΜΕΝΑ ΛΙΠΑΡΑ	 ΥΔΡΟΓΟΝΩΜΕΝΑ ΛΙΠΑΡΑ - ΤΡΑΝΣ (TRANS)
Πηγές Ελαιόλαδο, ελιές, ξηροί καρποί, ψάρια & θαλασσινά κ.ά.	Πηγές Κρέας, αλλαντικά, βούτυρο, γαλακτοκομικά κ.ά.	Πιθανές πηγές* Μαργαρίνες, μπισκότα, κέικ, γλυκά, προϊόντα σφολιάτας, άλλα βιομηχανοποιημένα προϊόντα, προϊόντα ταχυφαγείου κ.ά.
Ωφέλιμα για την υγεία ✓ Κατανάλωση σύμφωνα με τις συστάσεις	Επιβλαβή για την υγεία όταν καταναλώνονται σε ποσότητες μεγαλύτερες των συστάσεων ✓ Μείωση κατανάλωσης ✓ Αντικατάσταση από ακόρεστα λιπαρά (μονοακόρεστα & πολυακόρεστα)	Πολύ επιβλαβή για την υγεία ✓ Αποφυγή κατανάλωσης

*Ελέγξτε τις ετικέτες της συσκευασίας των τροφίμων

Συστάσεις για αλάτι και προστιθέμενα σάκχαρα

- **Αλάτι**

- όσο το δυνατόν λιγότερο αλάτι στο φαγητό και αποφυγή προϊόντων που περιέχουν αλάτι.

- **Προστιθέμενα σάκχαρα**

- όσο το δυνατόν λιγότερο ζάχαρη, σακχαρούχες γλυκαντικές ύλες και προϊόντα που το περιέχουν

- αποφυγή αναψυκτικών, ενεργειακών ποτών ή χυμών που περιέχουν προστιθέμενα σάκχαρα και καταναλώνονται πολύ συχνά και αντικαθιστούν άλλα τρόφιμα π.χ. φρούτα
    - αντικαταστήστε τη ζάχαρη με μέλι όπου είναι εφικτό

Συστάσεις για νερό και αφεψήματα

- **Υγρά**
  - απαγορεύεται το αλκοόλ
  - Όχι σε ροφήματα με καφεΐνη, όπως καφέ, μαύρο τσάι, ενεργειακά ποτά, αναψυκτικά τύπου κόλα

Όταν κάνουμε έντονη σωματική δραστηριότητα πρέπει να καταναλώνουμε περισσότερο νερό!!!

	9-13 ετών	14-18 ετών
Υγρά (νερό, γάλα, ροφήματα, χυμοί, σούπες κ.α.)	8-10 ποτήρια/ ημέρα	10-12 ποτήρια/ ημέρα
Νερό	6-8 ποτήρια/ ημέρα	8-10 ποτήρια/ Ημέρα

Συστάσεις για φυσική δραστηριότητα για παιδιά 7-18 ετών

- Περιορισμός του χρόνου μπροστά στην οθόνη για λόγους ψυχαγωγίας π.χ. τηλεόραση, υπολογιστή, ηλεκτρονικά παιχνίδια (όχι > 1-2 ώρες ημερησίως).
- Σωματική δραστηριότητα για τουλάχιστον 1 ώρα την ημέρα.
- Δραστηριότητες **οργανωμένης μορφής** π.χ. μπάσκετ, ποδόσφαιρο και μη οργανωμένης μορφής π.χ. περίπατος, βόλτα με το ποδήλατο, κολύμπι.
- Ποικιλία δραστηριοτήτων μέσα στην εβδομάδα – ευχάριστες και ασφαλείς π.χ. περίπατος με φίλους, κολύμβηση, χρήση σκάλας αντί του ανελκυστήρα, ποδήλατο, χορός.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΣΩΜΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Καθημερινό περπάτημα ή ποδηλασία από και προς το σχολείο

3-4 οργανωμένες ή μη δραστηριότητες ή αθλήματα την εβδομάδα

Το Σαββατοκύριακο: περίπατοι, βόλτα με το ποδήλατο, αθλήματα

ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΥΠΟΙ ΓΕΥΜΑΤΩΝ

- **Πρωινό γεύμα** (ίσως η πιο σημαντική διατροφική συνήθεια!)
  - **Μεσημερινό γεύμα**
  - **Βραδινό γεύμα**
- και πάρα πολύ σημαντικά είναι τα
- **ενδιάμεσα μικρογεύματα** (δεκατιανό και απογευματινό)

Τι περιλαμβάνει ένα υγιεινό πρωινό;

Γαλακτοκομικά προϊόντα (γάλα, γιαούρτι, τυρί), δημητριακά, κατά προτίμηση ολικής άλεσης (π.χ., ψωμί, φρυγανιά, βρόμη), και φρούτα.

Ιδέες για υγιεινό πρωινό

γάλα + βρόμη + μέλι + φρούτο
τυρί + ψωμί ολικής άλεσης + φρούτο
γιαούρτι + φρυγανιές ολικής άλεσης + φρούτο

Μην ξεχνάτε!

Το πρωινό μπορεί να περιλαμβάνει και λαχανικά.
Για παράδειγμα:

- Παξιμάδι με τυρί (π.χ., κατίκι, ανθότυρο, κασέρι, φέτα κ.ά.) και ντομάτα
- Σπιτική χορτόπιτα με τυρί (π.χ., σπανακοτυρόπιτα, πρασοτυρόπιτα, μανιταρόπιτα κ.ά.)
- Σάντουιτς με ψωμί ολικής άλεσης, τυρί, ντομάτα, μαρούλι κ.ά.
- Ομελέτα με λαχανικά (πιπεριές, ντομάτα, μανιτάρια κ.ά.).

Σημασία γεύματος στο σχολείο

Ο ρυθμός ανάπτυξης είναι ταχύς, συνεπώς είναι και μεγαλύτερες οι θερμιδικές απαιτήσεις

Το γεύμα στο σχολείο αποτελεί απαραίτητο και σημαντικό κομμάτι της διατροφής

Η μισή μέρα είναι στο σχολείο, άρα και το γεύμα εκεί πρέπει να δώσει την ανάλογη ενέργεια

Η επαρκής πρόσληψη τροφής μας κρατάει συγκεντρωμένους και αποδοτικούς στο μάθημα, ενισχύοντας τη μνήμη, την προσοχή και τη δημιουργικότητα

Γιατί το σπιτικό κολατσιό αποτελεί καλύτερη λύση;

- Εξασφαλίζουμε ότι το σνακ είναι πλήρες σε θρεπτικά συστατικά
- Είμαστε βέβαιοι για την ποιότητα του γεύματος
- Ελέγχουμε την ποσότητα και τη μερίδα του σνακ
- Μπορούμε να έχουμε μεγαλύτερη ποικιλία και εναλλαγή στα σνακ
- Πολλές επιλογές!!!!

Ιδέες για σπιτικό κολατσιό

Χορτόπιτα

Πιπερόπιτα

Κολοκυθόπιτα

Μανιταρόπιτα

Τυρόπιτα

Σπιτική πίτσα με σάλτσα και λαχανικά

Ελιόψωμο

Σπιτικό τυρόψωμο

***! Δοκιμάστε αλεύρι
ολικής αλέσεως***

Σνακ πλούσια σε πρωτεΐνη

- Αυγό βραστό με 1 φέτα ψωμί ολικής αλέσεως και λαχανικά
- Ψωμί/μπαγκέτα/τορτίγια/αραβική πίτα ολικής αλέσεως με άπαχο τυράκι-λαχανικά ή αυγό-λαχανικά ή με τόνο-λαχανικά ή ψητό κοτόπουλο κομμένο σε λεπτές φέτες
- Φέτες γαλοπούλας και τυριού ή γραβιέρα με κριτσινάκια ολικής αλέσεως

Ενέργεια-φυτική πρωτεΐνη – αντιοξειδωτικά - φυτικές ΐνες

- Μπάρες δημητριακών με βρώμη, ξηρούς καρπούς και αποξηραμένα φρούτα
- Ξηροί καρποί χωρίς αλάτι
- Μίγμα ξηρών καρπών (κάσιους, αμύγδαλα, πασατέμπος, ηλιόσπορους) με αποξηραμένους καρπούς όπως σταφίδες, cranberries

Σνακ πλούσια σε υδατάνθρακες

- Κριτσίνια ολικής αλέσεως, καλαμποκιού ή πολύσπορα
- Σπιτικά nachos (αραβική πίτα κομμένη σε τριγωνάκια ψημένη)
- Σπιτικά ποπ κορν
- Κουλούρι Θεσσαλονίκης

Σνακ πλούσια σε ασβέστιο

- Γιαούρτι με κριτσινάκια
- Γιαούρτι ανακατεμένο με τραγανά δημητριακά ολικής αλέσεως
- Γιαούρτι με φρέσκα φρούτα
- Λαχανικά σε μπαστούνια με τυρί
- Ανάμικτα λαχανικά με συνοδευτική σως γιαουρτιού
- Κρέμα βανίλια:
χρησιμοποιείστε γάλα με χαμηλά λιπαρά

Φρούτα σε κάθε τους μορφή

- Σπιτική κομπόστα φρούτων
- Χυμό και κρακεράκια ολικής αλέσεως
- Φρούτα που καθαρίζονται εύκολα
- Εναλλακτικά φρούτα κομμένα σε φρουτοσαλάτα προαιρετικά με κανέλα

Σπιτικά γλυκίσματα

- Σπιτικό κέικ με βρώμη ή/και αλεύρι ολικής άλεσης και ελαιόλαδο
- Σπιτικό σταφιδόψωμο
- Σπιτική μηλόπιτα, ροδακινόπιτα
- Σπιτικά μουστοκούλουρα
- Σπιτικά κουλουράκια κανέλας/πορτοκαλιού/με ταχίνι/με σπιτική μαρμελάδα

Καλές επιλογές σνακ που βάσει νομοθεσίας μπορεί να βρει το παιδί στο κυλικείο

- Φρέσκα φρούτα και λαχανικά (πλυμένα και συσκευασμένα σε ατομική μερίδα)
- Αποξηραμένα φρούτα
- Φυσικός χυμός φρούτων ή και Λαχανικών
- Συσκευασμένοι χυμοί φρούτων (χωρίς ζάχαρη/συντηρητικά)

- Γάλα/γιαούρτι με χαμηλά λιπαρά
- Σοκολατούχο γάλα με χαμηλά λιπαρά
- Ροφήματα από φρέσκο γάλα και φρούτα
- Τυριά

Καλές επιλογές σνακ που βάσει νομοθεσίας μπορεί να βρει το παιδί στο κυλικείο

- Κουλούρι, κριτσίνια, φρυγανιές, κράκερς ολικής αλέσεως/λευκά
- Μουστοκούλουρα, σταφιδόψωμο
- Μπάρες Δημητριακών ολικής άλεσης
- Πίτσα
- Σάντουιτς/τοστ χωρίς μαγιονέζα

- Γλυκά όπως κρέμα, ρυζόγαλο, παστέλι, χαλβάς, σοκολάτα υγείας
- Ξηροί καρποί ανάλατοι

Αναψυκτικά

Έτοιμα γλυκά
παρασκευάσματα

**Τι να αποφεύγουμε να
καταναλώνουμε από
το κυλικείο**

Λιπαρά/αλμυρά τρόφιμα

Χυμούς με ζάχαρη

Τι να αποφύγουμε για κολατσιό

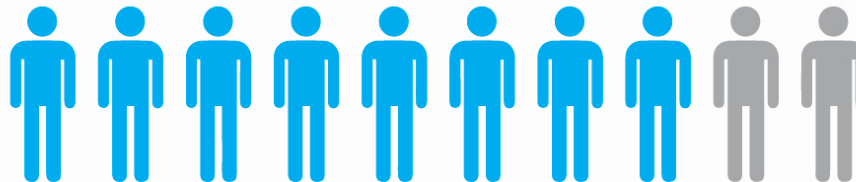
- Αποφύγετε σνακ πλούσια σε περιττές θερμίδες (δεν πρέπει να ξεπερνά τις 200-300kcal)
- Όχι συσκευασμένα γλυκά όπως: κρουασάν (πλούσια σε κορεσμένα και trans λιπαρά)
- Ελέγξτε τις ετικέτες τροφίμων των σνακ για θερμίδες και κορεσμένα λιπαρά. *Η περιεκτικότητά τους σε κορεσμένο λίπος δεν πρέπει να ξεπερνά το 5%*

Διατροφική ετικέτα

Ιδιαίτερη
έμφαση

ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ NUTRITION INFORMATION	Ανά / Per 100 grams	Ανά τεμάχιο / per 12 grams
Ενέργεια / Energy	505kcal / 2114kJ	61kcal / 254kJ
Πρωτεΐνες / Proteins	6,5g	0,8g
Υδατάνθρακες/Carbohydrates Εκ των οποίων/ Of which	62,0g	7,4g
Σάκχαρα / Sugars	28,5g	3,4g
Λιπαρά / Fat Εκ των οποίων/ Of which	25,0g	3,0g
Κορεσμένα/ Saturated	14,0g	1,7g
Μονοακόρεστα/Monounsaturated	8,0g	1,0g
Πολυακόρεστα/Polyunsaturated	2,0g	0,2g
Φυτικές ίνες/ Dietary Fibre	3,0g	0,4g
Νάτριο / Sodium	0,20g	0,02g
Αλάτι / Salt	0,50g	0,06g

8 στους 10 καταναλωτές δυσκολεύονται να κατανοήσουν τις ετικέτες

**Δεν ξεχνάμε την
ενυδάτωση!!!**

- Δικό μας
μπουκαλάκι/παγουρίνο
όσο είμαστε στο
σχολείο
- Πίνουμε αρκετό και
πολλές φορές νερό όταν
είμαστε στο σχολείο

Βιβλιογραφία

- Rampersaud GC et al. (2005). *Breakfast habits, nutritional status, body weight and academic performance in children and adolescents. Journal of the American Dietetic Association 105(5):743-760.*
- Εγκύκλιος: Διατροφή παιδιών και εφήβων στα σχολεία, ΑΔΑ: ΨΚΠ4465ΦΥΟ-ΥΕΝ - Υπουργείο Υγείας, 2021
- Εθνικός Διατροφικός Οδηγός (ΕΔΟ) για βρέφη, παιδιά και εφήβους, Επιστημονική Τεκμηρίωση, Ινστιτούτο Προληπτικής, Περιβαλλοντολογικής και Εργασιακής Ιατρικής, 2014.
- Εθνικός Διατροφικός Οδηγός (ΕΔΟ) για βρέφη, παιδιά και εφήβους, Συστάσεις, Ινστιτούτο Προληπτικής, Περιβαλλοντολογικής και Εργασιακής Ιατρικής, 2014.
- Ζαμπέλας Α (2017) «Η Διατροφή στα στάδια της ζωής» 2η έκδοση, Εκδόσεις Π.Χ. Πασχαλίδης/Broken Hill Publisher LTD, Λευκωσία, Κύπρος.

- <http://www.eufic.org/index/el/>
- <http://www.epipsi.gr/>

**Σας ευχαριστούμε για
την προσοχή σας**

